

RESTART: Odolnosť a tréning pre MSP

Súhrnná správa o výsledkoch mapovania

(Projektový výstup 2 - Úloha 2.4)

Zistenia partnerov projektu

RESTART

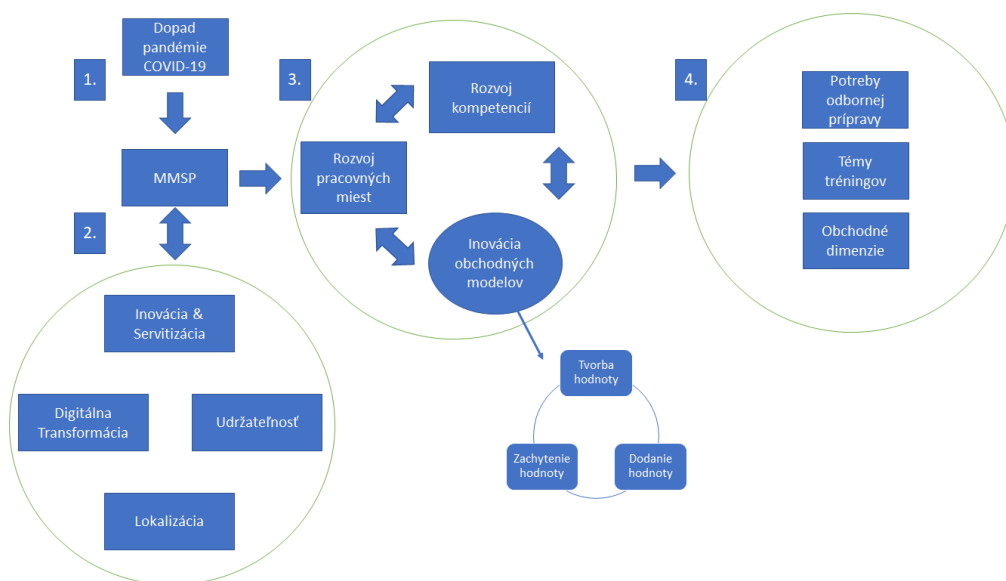
Úvod

Súhrnná správa o výsledkoch mapovania sumarizuje zistenia siedmich partnerov projektu RESTART (za krajiny Slovensko, Maďarsko, Španielsko, Chorvátsko, Taliansko a Európsku úniu). Dokument bol vypracovaný v rámci úlohy 2.4 „Definovanie vývoja nových pracovných miest v MMSP¹ v období po pandémii“ projektového výstupu 2. Viac informácií sa dozviete v kompletnej verzii Správy o výsledkoch mapovania [tu](#).

Vyhlasenie o odmietnutí zodpovednosti

Podpora Európskej komisie na vytvorenie tejto správy neznamená podporu jej obsahu, ktorý vyjadruje len názory autorov, a Komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

Vplyv COVID-19 na MMSP: Konceptný rámec projektu RESTART

Zdroj: Vlastné spracovanie autorov.

¹ Pod skratkou MMSP sa chápu mikro, malé a stredné podniky.

Partneri konzorcia RESTART vytvorili koncepčný rámec projektu s cieľom vytvoriť štruktúru pre sekundárne mapovanie dát, ktorého výsledkom bola identifikácia nových a vyvíjajúcich sa potrieb v oblasti odbornej prípravy, zvyšovania kvalifikácie a rekvalifikácie pre MMSP. Koncepčný rámec projektu RESTART vychádza z poznatkov partnerov projektu a obsahuje štyri nosné témy na splnenie hlavného cieľa:

- 1. Vplyv pandémie COVID-19 na MMSP** – táto téma zahŕňa zistenia, ktoré poskytujú základné informácie o vplyve pandémie COVID-19 na MMSP. Na splnenie cieľa bolo nevyhnutné identifikovať a pochopiť skutočné vplyvy pandémie a ich rozsah v príslušných krajinách. Zistené dáta môžu byť pozitívne, negatívne alebo relevantné pri zodpovedaní výskumnej otázky: „*Ako ovplyvnila pandémia COVID-19 MMSP?*“.
- 2. Vplyv 4 megatrendov na MMSP** – Predprojektové aktivity a analýza potvrdili, že MMSP musia riešiť výzvy úplne transformovaného podnikateľského prostredia, z ktorého plynú 4 hlavné megatrendy pre obnovu trhu: 1. Inovácie a servitizácia; 2. Digitálna transformácia; 3. Lokalizácia a 4. Udržateľnosť. Aby mohli partneri projektu RESTART vybaviť MMSP potrebnými zručnosťami a tréningmi v týchto štyroch oblastiach, museli vykonať sekundárne mapovanie s cieľom pochopiť súčasnú situáciu, vyhliadky, podporu zo strany úradov, aktérov verejného a súkromného sektora, iniciatív a špecifických vplyvov 4 megatrendov na jednotlivé krajiny. Táto téma hľadala odpoveď na nasledujúcu výskumnú otázku: „*Aký bol vplyv štyroch megatrendov na MMSP?*“.
- 3. Zmeny v obchodných modeloch, pracovných miestach v MMSP a podnikateľských kompetenciách** – S cieľom hlbšieho pochopenia potrieb MMSP zo strany partnerov projektu RESTART, tretia téma poskytuje pohľad na ich vnútorné štruktúry. Prvou skúmanou oblasťou boli *Zmeny v obchodných modeloch*, kde sa partneri zamerali na zložky tvorby, zachytenia a dodania hodnoty a na to, ako sa zmenili pod vplyvom pandémie COVID-19 a 4 megatrendov. Ďalšou oblasťou boli *Zmeny v pracovných miestach v MMSP*, kde sa výskum zameril na zamestnancov - konkrétne ich zručnosti, po ktorých je zvýšený dopyt, kritériá na obsadzovanie voľných pracovných miest a potreby rekvalifikácie a zvyšovania kvalifikácie zamestnancov v MMSP. A napokon posledná oblasť bola zameraná na majiteľov/manažérov MMSP, výzvy pre nových, začínajúcich a etablovaných podnikateľov, kompetencie, zručnosti a vlastnosti, ktoré sú v súčasnosti v podnikaní čoraz dôležitejšie. Výskumná otázka k tejto téme znela: „*Aké zmeny nastali v obchodných modeloch, pracovných miestach MMSP a podnikateľských kompetenciách?*“.
- 4. Obchodné dimenzie, potreby odbornej prípravy a témy tréningov** - Na základe sekundárnych zdrojov a predchádzajúcich zistení partneri projektu RESTART sformulovali odporúčania pre obchodné dimenzie, potreby odbornej prípravy a témy tréningov. Obchodné dimenzie predstavujú objekty špecifické pre podnik, ako sú produkty, zákazníci, zamestnanci, procesy, stratégie, financie atď., na ktoré by sa mal tréning zamerať. Potreby odbornej prípravy odrážajú najdôležitejšie výzvy buď pre zamestnancov MMSP, alebo pre majiteľov-manažérov, ktoré boli identifikované v predchádzajúcich častiach. Nakoniec sú témy tréningov komplexným výsledkom založeným na všetkých predchádzajúcich zložkách mapovania a predstavujú konečné návrhy partnerov projektu RESTART na ďalšie rozpracovanie v rámci projektového výstupu 3 s primárnym cieľom poskytnúť MMSP tréningy a nástroje pre rast ich konkurencieschopnosti v novom post-pandemickom prostredí. Výskumná otázka v rámci tejto témy znela: „*Ako tieto zmeny ovplyvnili dimenzie podnikania, potreby odbornej prípravy a témy tréningov pre rast a konkurencieschopnosť?*“.

Téma 1: Vplyv pandémie COVID-19 na MMSP

Prieskum sekundárnych zdrojov o vplyve pandémie COVID-19 na MMSP v krajinách zapojených do projektu RESTART odhalil nasledujúci zoznam zistení:

- Rozdielne dopady na členské štáty a podnikateľské sektory
- Prerušenie chodu činností MMSP
- Pokles hrubej produkcie, predaja, pridanej hodnoty a zisku
- Narušenie dodávateľských reťazcov
- Problémy riadenia ľudských zdrojov
- Širšie využívanie vzdialenej a inteligentnej práce
- Nízku odolnosť podnikov
- Nové vládne dotácie
- Nárast počtu pozastavenia podnikateľskej činnosti
- Zníženie počtu registrácie nových podnikov a startupov
- Zrýchlenie digitálnu transformáciu
- Nové príležitosti

Téma 2: Vplyv 4 megatrendov na MMSP

Prieskum sekundárnych zdrojov o dopade 4 megatrendov na MMSP v krajinách zapojených do projektu RESTART odhalil nasledujúci zoznam zistení:

- Prevažne stagnujúce výkony v inovačných činnostiach
- Prekážky v inováciách MMSP
- Rastúci trend servitizácie
- Servitizácia ako spôsob zvýšenia zamestnanosti, počtu klientov, výnosov a ziskovej marže
- Sektory s najvyššou mierou servitizácie
- Adaptáciu obchodných modelov založených na službách
- Zvýšený význam networkingu pri servitizácii
- Nedostatok podporných schém pre inovácie služieb
- Zrýchlenie digitálnej transformácie
- Rast v online predaji
- Nárast počtu nových digitálnych technológií
- Zavedenie práce na diaľku
- Význam zmeny v nastavení myslenia a rozvoj digitálneho myslenia
- Výzvy digitálnej transformácie
- Rastúci trend lokalizácie²
- Zvýšené povedomie o lokalizácii
- Rast v predaji „lokálnych“ produktov
- Podpora a rast pozornosti v oblasti udržateľnosti

Téma 3: Zmeny v obchodných modeloch, pracovných miest v MMSP a podnikateľských kompetenciách

² Pod pojmom „lokalizácia“ rozumieme napríklad krátke dodávateľské reťazce, nákup výrobkov a služieb od miestnych podnikateľov, či iné aktivity s účasťou miestnych „lokálnych“ aktérov.

Prieskum sekundárnych zdrojov o zmenách v obchodných modeloch, pracovných miestach v MMSP a podnikateľských kompetenciách v krajinách zapojených do projektu RESTART odhalil nasledujúci zoznam zistení:

Oblasť 1: Zmeny v obchodných modeloch

- Rast inovácií v obchodných modeloch
- Zvýšenie odolnosti v podnikateľskom sektore
- Digitalizácia ako kľúčová konkurenčná výhoda
- Digitalizácia procesov
- Rozvoj online predajných kanálov
- Podnikateľská autenticita
- Pozornosť sústredená na ľudské zdroje v obchodných modeloch
- Hľadanie digitálnych partnerov pre expanziu na nové trhy
- Obchodné modely s minimálnou fyzickou interakciou so zákazníkom
- Najpopulárnejšie obchodné modely
- Nové formy komunikácie

Oblasť 2: Zmeny pracovných miest v MMSP

- Pokles počtu pracujúcich ľudí
- Pokles voľných pracovných miest
- Nárast inteligentnej práce, práce na diaľku a flexibilného pracovného času
- Potreba osobitných mäkkých a tvrdých zručností
- Zameranie sa na zdravie a bezpečnosť
- Celoživotné vzdelávanie a odborná príprava

Oblasť 3: Zmeny podnikateľských kompetencií vlastníkov-manažérov v MMSP

- Nedostatok manažérskych zručností
- Potreba rozvoja mäkkých a tvrdých zručností
- Potreba inovačných kompetencií
- Vnímanie príležitostí vo vysoko dynamickom svete
- Rozvoj kompetencií/spolupráca s kreatívnym priemyslom
- Zručnosti v oblasti ochrany duševného vlastníctva
- Zručnosti v oblasti udržateľného podnikania
- Potreba finančných zručností vlastníkov a manažérov
- Zameranie sa na agilný manažment a organizáciu práce

Téma 4: Obchodné dimenzie, potreby odbornej prípravy a témy tréningov

Prieskum sekundárnych zdrojov o obchodných dimenziách, potrebách odbornej prípravy a témach tréningov v krajinách zapojených do projektu RESTART odhalil nasledujúci zoznam zistení:

Obchodné dimenzie

- Digitálne predajné kanály
- Kybernetická ochrana
- Stratégia a budovanie značky
- Komplexný prístup k ďalšiemu vzdelávaniu a odbornej príprave
- Budovanie spoločenskej zodpovednosti
- Interná komunikácia a spolupráca
- Komunikácia so zákazníkmi

- Financovanie

Potreby odbornej prípravy

- Získavanie a rozvoj tvrdých zručností
- Získavanie a rozvoj mäkkých zručností
- Zvyšovanie povedomia o nových podnikateľských trendoch
- Systém podpory a financovania
- Získavanie schopností pre kybernetickú bezpečnosť
- Povedomie o udržateľnosti

Témy tréningov

Partneri projektu RESTART na základe vyššie uvedených informácií sformulovali nasledovné tréningové témy, ktoré budú vypracované v najbližších projektových aktivitách:

- **Digitalizácia a digitálna transformácia** – zavádzanie digitálnych riešení, získavanie digitálnych zručností, zvyšovanie povedomia o výhodách nových technológií ako IoT, blockchain, AI a pod.
- **Inovácie a využívanie príležitostí** – zavádzanie inovatívnych riešení, inovatívnych stratégií a poskytnutie vlastníkom, manažérom aj zamestnancom potrebné kompetencie a súbor zručností.
- **Inovácie a odolnosť obchodných modelov** – poskytnutie základných informácií o inováciách obchodných modeloch pre potrebné zmeny na vybudovanie prosperujúcich a agilných organizácií.
- **Zelené, udržateľné a sociálne podnikanie** – zvyšovanie povedomia o relevantných konceptoch sprevádzané silnými spotrebiteľskými preferenciami pre produkty a služby šetrné k životnému prostrediu.
- **Prítomnosť v online priestore, marketing a predaj** – tréningy v prezentácii značky online, online marketing (marketingové stratégie), predaj a s tým súvisiace otázky distribúcie a logistiky.
- **Servitizácia** – poskytnúť MMSP potrebné znalosti a zručnosti súvisiace so servitizáciou.
- **Lokalizácia** – zvyšovanie povedomia o lokalizácii – dôraz na lokálne konanie a poskytnutie MMSP súvisiace zručnosti. Lokálne/globálne dodávateľské reťazce.
- **Kybernetická bezpečnosť** – poskytnutie MMSP zručnosti a kompetencie v oblasti kybernetickej bezpečnosti.
- **Projektový manažment** – vybavenie manažérov MMSP manažérskymi zručnosťami.
- **Finančná podpora** – poskytovanie kompetencií pre manažérov malých podnikov pri hľadaní riešení pre prístup k financiám.
- **Inteligentná práca, virtuálna komunikácia, virtuálne riadenie tímu** – podpora MMSP pri riadení virtuálnych tímov a práci vo flexibilných podmienkach.
- **Internacionalizácia MMSP** – poskytovanie kompetencií pre internacionalizáciu MMSP.